Aan de raden van de deelnemende gemeenten
van Regio Hart van Brabant

Tilburg, 29 juli 2021

onderwerp: Reactie algemeen bestuur Regio Hart van Brabant op governancetraject
kenmerk: MB/SK/2021-99

Geachte gemeenteraad,

Graag berichten wij u over onze bevindingen en vervolgstappen naar aanleiding van het governancetraject dat de afgelopen periode is doorlopen. Uit dit traject komt een breed geuite tevredenheid naar voren over de regionale samenwerking in Hart van Brabant. Deze tevredenheid vertaalt zich in een hernieuwd commitment aan een relatief licht samenwerkingsverband van gemeenten, met zo min mogelijk overdracht van bevoegdheden.

Het onderzoek 'Balanceren, verbinden en schakelen' van Tilburg University toonde ook ruimte voor verbetering van onze regionale samenwerking. Naar aanleiding van het TiU-rapport en de reacties die wij ontvingen van de klankbordgroepen 'raden en griffiers' en 'governance' en van de Kring gemeentesecretarissen, doen wij voorstellen ter verbetering. Enkele van deze voorstellen leiden tot wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling. Deze brief kan allicht dienen als input voor de informatievoorziening richting uw eigen gemeenteraad. Tevens gaan we kort in op het verzoek van de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau om toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling van de regio Hart van Brabant. Hieronder lichten wij een en ander toe.

<u>Aanleiding en proces</u>
Het governancetraject kwam voort uit de motie 'Bevordering betrokkenheid raden bij Hart van Brabant middels klankbordgroep' (Verenigde vergadering Hart van Brabant, 25 mei 2019). Een andere aanleiding is dat de in de SMA genoemde mogelijkheid om coalities te vormen van een andere schaalgrootte dan de negen regiogemeenten, om een nadere uitwerking vraagt. Een volgende aanleiding is dat tijdens de totstandkoming van de SMA een spanningsveld zichtbaar is geworden tussen enerzijds het beschreven hoge ambitieniveau en anderzijds de beschikbare organisatorische slagkracht bij de gemeenten.

postadres Postbus 788, 5000 AT Tilburg bezoekadres Burgemeester Brokxlaan 12, 5041 SB Tilburg
tel 013 744 0406 e-mail info@regio-hartvanbrabant.nl web www.regio-hartvanbrabant.nl
KvK 61911909 IBAN NL65 BNGH 0285 1651 19 BTW 854544975B01

WERKEN SAMEN
Dongen
Gilze en Rijen
Goirle
Heusden
Hilvarenbeek
Loon op zand
Oisterwijk
Tilburg
Waalwijk

De ontwikkeling van regio's als knooppunt van opgaven leidde, samen met de behoefte aan versterking van de betrokkenheid van gemeenteraden en de andere genoemde aanleidingen, tot een onderzoeksopdracht aan Tilburg University. Dit onderzoek richtte zich op de benodigde - zogeheten - 'governance' voor het realiseren van duurzame groei in de regio. Zowel tijdens als na het onderzoek hebben we als algemeen bestuur er op gelet dat raadsleden uit onze gemeenten in staat waren om hun inbreng te geven. We organiseerden enkele radenavonden over de materie en we vroegen de twee klankbordgroepen om hun input te leveren. Daarnaast hebben we ook de Kring gemeentesecretarissen om advies gevraagd. De opbrengst van al deze activiteiten is uiteindelijk in elk college afzonderlijk voorbesproken en plenair behandeld op de Hart van Brabantdag van 2 juni jl. Nadien is een delegatie van het dagelijks bestuur in gesprek gegaan met een delegatie van de klankbordgroepen raden en governance. We hebben al deze informatie en gezichtspunten verwerkt in een bespreking van het governancetraject tijdens de vergaderingen van het algemeen bestuur op 9 en 14 juli jl.

<u>Uitkomst</u>
Na het doorlopen proces is voor het algemeen bestuur helder dat alle betrokkenen hechten aan een relatief lichte vorm van regionale samenwerking, met zo min mogelijk overdracht van bevoegdheden. Bij zo'n type samenwerking ligt de primaire verantwoordelijkheid bij de afzonderlijke deelnemende colleges om gemeenteraadsleden goed te betrekken bij de regionale samenwerking. Dit werd ook breed benadrukt tijdens de Hart van Brabantdag van 2 juni jl. Om de bestaande manier van regionaal samenwerken verder te versterken zien we, naast de individuele collegeverantwoordelijkheid naar de eigen gemeenteraad, ook noodzaak en wenselijkheid voor enkele wijzigingen in onze regionale werkwijze. Allereerst zetten we, in navolging van al genomen stappen, ons in voor nog betere informatievoorziening en toegankelijkheid van relevante stukken. Daarnaast zijn er drie onderwerpen waarop we voorstellen doen:

1. *Regionale adviescommissie*

We stellen voor om de klankbordgroep van raden en griffiers te vervangen door een regionale adviescommissie. Deze nieuw in te stellen commissie heeft als doel dat gemeenteraadsleden tijdig betrokken zijn bij relevante regionale trajecten en ontwikkelingen; op proces en planning, niet op inhoud. De commissie adviseert over hoe raadsleden (regiobreed of in eigen gemeente) tijdig betrokken kunnen worden. Dit leidt tot vier taken voor de regionale adviescommissie:

1. agendacommissie met betrekking tot de P&C-cyclus van de gemeenschappelijke regeling;
2. verbinding van regionale ontwikkelingen met gemeentelijke ambities/instrumenten;
3. advies op informatievoorziening in de volle breedte;
4. advies op invulling van radenavonden.

We leggen deze commissie vast in de gemeenschappelijke regeling om de betrokkenheid van gemeenteraadsleden bij de regionale samenwerking te waarborgen.

2. *Samenstelling algemeen bestuur*

In de nieuwe gemeenschappelijke regeling nemen we op dat elk college de mogelijkheid heeft om één afgevaardigde in het algemeen bestuur (AB) te hebben (de burgemeester of een wethouder). Op deze, in onze ogen ook meer eigentijdse, manier gaat elke gemeente zelf over z'n afvaardiging in het AB. In het AB hebben wij gediscussieerd over de wens van de gemeente Tilburg om naast de invulling van het voorzitterschap van de regio door de burgemeester van Tilburg de mogelijkheid te hebben om een wethouder te benoemen als lid van het algemeen bestuur. Het gesprek daarover is in het AB nog niet afgerond. In oktober zullen wij u nader berichten hierover.

3. *Kernagenda en keuzeagenda*

Door te werken met een kernagenda en keuzeagenda verwachten we meer overzicht te verschaffen in de regionale samenwerking. In de kernagenda leggen we unanieme, meerjarige commitment voor regionale samenwerking vast. De keuzeagenda maakt het mogelijk om flexibel in te spelen op actualiteit, met variërende en evoluerende coalities in onze regio. Deze kernagenda en keuzeagenda vervangen de strategische meerjarenagenda. Ze sluiten beter aan bij de lichte, regionale samenwerking die we willen zijn en ze moeten de colleges beter in staat stellen met hun gemeenteraden te spreken over hoe ambities versterkt worden door de regionale samenwerking. Het opstellen van de kernagenda en de coördinatie van de opgaven die daarin voorkomen ligt bij het programmabureau. De opgaven die in de keuzeagenda komen, worden niet door het programmabureau gecoördineerd. Die coördinatie ligt bij de deelnemende gemeenten. Met het onderscheid in kernagenda en keuzeagenda wordt ook beoogd om ambities en oplossingskracht beter in balans te brengen.

<u>Samenwerking met Alphen-Chaam en Baarle-Nassau</u>

Eerder antwoordde het AB op het toetredingsverzoek van de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau tot onze gemeenschappelijke regeling dat we het governancetraject wilden afwachten. Nu we zover zijn, hebben we in het AB ook gesproken over de manier waarop onze conclusies uit het governancetraject van invloed zijn hierop. Daarover zullen we na de zomer met de ABG-gemeenten in gesprek gaan. Hierover zullen we u ook in oktober aanvullend informeren.

<u>Wijziging gemeenschappelijke regeling - vervolgproces</u>

In verband met bovenstaande zijn wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk. Die noodzakelijke wijziging van de gemeenschappelijke regeling combineren wij met de mogelijkheid om tegelijk een aantal verouderde artikelen te moderniseren. Voor dit alles ontvangt uw college en uw gemeenteraad na de zomer een voorstel. Ons verzoek is om samen met uw raad een eigen proces uit te lijnen voor besluitvorming in oktober 2021. In afstemming met de klankbordgroep raden zouden wij graag de radenavond van 6 oktober benutten om over de definitieve reactie van het AB toelichting te geven en vragen te beantwoorden.

Wij willen u graag danken voor de vruchtbare, regionale samenwerking en zien er naar uit om die gezamenlijk nóg beter te maken, voor het belang, het welzijn en de brede welvaart van de inwoners van Midden-Brabant.

Hoogachtend, namens het algemeen bestuur,
Met vriendelijke groet,
namens het algemeen bestuur van Regio Hart van Brabant,

Th.L.N. Weterings
Voorzitter Regio Hart van Brabant

F.A.J. van Mil
Directeur Regio Hart van Brabant